

gospodarska povezanost v zadrugah. Da je gospodarsko stanje v nekaterih krajih tako slabo, so si dostikrat krivi kmetje sami, ki se za vsako malenkost grizejo in sovražijo med seboj, namesto da bi se združili, predvsem na gospodarskem polju, od česar bi imeli korist vsi. Ljudje so še vedno mnenja, da jim mora ob vsaki priliki priti oblast na pomoč in se izživljajo ter zanašajo samo na prošnje ter podpore, namesto da bi segli po prvi in najuspešnejši samopomoči. S tem bodo pri drugih stanovih in poklicih vzbudili tudi

spoštovanje do kmečkega stanu,

ki še vedno tvori hrbtnico slovenskega naroda. Zaman bodo kmetje govorili o potrebi spoštovanja kmečkega stanu, dokler ne bodo tega spoštovanja z delom in združnim zgle-

dom vzbudili sami. Če ne bo prave ljubezni in združnega duha med nami, bodo drugi stanovni in poklici vedno s prezirom gledali na kmečki stan. Vedno se bodo ponavljali primeri, ko bo kmečki sin, postavljen na višje mesto, v svoji nadutosti od podrejenih kmečkih ljudi zahteval, da ga nazivajo z velespoštovani itd. Zdravilo zoper take pojave je pa le globoka kmečka samozavest, sloneča na pravilni kmečki vzgoji v domači hiši, domači vasi in domači občini. Zato kmečki stan spoznaj samega sebe, zavedaj se važnosti, ki jo igraš v slovenskem narodnem občestvu, spoštuj sam sebe pa te bodo spoštovali tudi drugi. Dokler se bo pa kmet sam zaničeval, hodil upognjene glave in hrbta pred drugimi stanovni, se bo zaman skliceval na važnost svojega stanu!

Po Jugoslaviji

Grško katoliški škof umrl. Srčni kapi je podlegel v noči na 14. april ob priliki kanonskega obiskovanja v Mrzlem polju grško-katoliški škof v Križevcih pri Zagrebu g. dr. Dionizij Nyaradi. Rajni se je rodil leta 1874. Bil je eden najbolj sposobnih škofov, povsod priljubljen in je ob vsaki količkej slovesni priliki rad zahajal med Slovence. Smrt priljubljenega škofa je hudo zadela grško-katoliško cerkev v Jugoslaviji in v Podkarpatski Rusiji. Velikemu vladiki ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!

SDS proti JNS. Voditelji JNS se v Beogradu in Zagrebu mnogo trudijo, da bi se čim bolj približali SDS (Samostojni demokrati stranki), ki je sedaj na vladi, ter da bi dosegli njeno podporo. Pri tem jih ne vodi ljubezen do pravih demokratičnih načel, ki so tuja eni kakor drugi stranki, marveč želja po vladi. SDS je že v srečnem položaju, da se udeležuje blagodatni vladine stranke, JNS pa mora še vedno čakati v predsobju, kakor starozakonske duše v predpeklju. V Sloveniji pa je razmerje med SDS in JNS povsem drugačno. Snujoča se SDS v Sloveniji ostro strelja na prvake JNS, da bi slovenski liberalizem rešila njihovega zgrešenega in škodljivega vodstva. Slovensko ljudstvo od strani opazuje spor med laži-svobodoumno in naprednjaško gospodo, v katero nima nobenega zapanja, pa naj koraka pod starim JNS benderom ali pa se zbira pod novo SDS zastavo.

Katoliška mladina proti komunistom. Poziv našega narodnega voditelja dr. Korošca na borbo zoper komuniste in framasone ni ostal glas vpijočega v puščavi. V prve vrste tega

boja so se postavili naši katoliški vseučiliščniki. Katoliška akademska mladina je priredila na vseučilišču v Ljubljani protestno zborovanje zoper neko »mirovno« zborovanje vseučiliščnikov v Beogradu, ki je bilo samo krinka za uresničenje težnj levičarskega (svobodomiselnega in komunističnega) dela dijaštva. Naši slovenski katoliški akademiki hočejo svojo akcijo zoper framasone in komuniste, ki jih smatrajo za največje svoraznike naroda in države, smotrno nadaljevati. Zato so na sestanku Akademске zveze v Ljubljani 12. aprila storili primerne sklepe in sestavili akcijski odbor, ki sestoji iz naslednjih

Zoper glavobol

pomagata 1-2

ASPIRIN

tableti

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino le „Bayer“jev Aspirin.

Opt. reg. pod 3 br. 17092 od 22. XII. 1939.

društev: »Danica«, »Zarja«, »Savica«, »Cirilsko društvo«, »Straža«, »Kladivo«.

Občinske volitve baje na vidiku

Pravimo »baje«, ker vlada se o tej stvari še ni izjavila. O volitvah v občine se sedaj dosti razpravlja v naši politični javnosti. Ugiba se, katere volitve pridejo prve na vrsto. Za volitve v narodno skupščino še ni prišel čas, ker še ni vprašanje notranje državne preureditve vsestransko rešeno. Saborske volitve samo na Hrvatskem bi se mogle smatrati kot nekak izraz neenakopravnosti državljanov. Torej bi bile za vse ozemlje države možne edino občinske volitve. Preden pa se te volitve razpišejo, se mora vlada odločiti, po katerem volilnem redu se bodo vršile občinske volitve: ali po starem občinskem zakonu, ki predvideva javno glasovanje, ali pa bo ta zakon spremenjen v smislu tajnega glasovanja in proporcijne razdelitve mandatov. Odločitev o tem še ni padla.

Kar se dostaja Hrvatske, so uradni list banovine Hrvatske »Narodne novine« objavile banovo uredbo o spremembi in o izpopolnitvi zakona o občinah. Sprememba se nanaša na razdelitev mandatov občinskih odbornikov. Doslej je veljalo to: tista kandidatna lista, ki je dobila pri volitvah relativno večino, je takoj prejela dve tretjini občinskih odbornikov. Odslej pa bo tako: tista kandidatna lista, ki je dobila večino glasov, dobi tretjino mandatov, ostali dve tretjini pa se razdelita na vse kandidatne liste po D'Hontovem sistemu. Za župana in podžupana, ki se volita na prvi seji novega občinskega odbora, ni potrebno, da sta člana občinskega odbora. S to uredbo je hkrati pooblaščen ban, da lahko v roku enega leta izvede prekomasacijo občin. Prej menda občinskih volitev ne bo.

Petrolejke na Dunaju.

Čim je izbruhnila vojna, je v Nemčiji povpraševanje po električnih žepnih svetilkah silno naraslo. Odkar so na Dunaju spet uvedli popolno zatemanje, je tudi tam narasla potreba po takšnih svetilkah. A ker gredo električne žepne svetilke in baterije v prvi vrsti za potrebe vojske in policije ter tudi proizvodnja ni tako urejena, da bi mogla zmagovati povečano povpraševanje, civilnim osebam baterij sploh več ne prodajajo. Iz tega razloga so začeli Dunajčani zlasti v trgovinah in skladiščih uporabljati druga premična svetila, ki svetijo predvsem s petrolejem in svečami. Tudi na cestah se pojavljajo spet svetilke s svečami in majhnimi petrolejkami. Ponoči je videti mnogo

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetskega življenja

*

15

Nataša je ob vstopu v sobo zagledala šestorico boljševiskih delavcev. Sedeli so za mizo. Vsak je imel pred seboj steklenico vina. Steklenice so bile že na pol prazne. Vino je delavce precej ogrelo. Trije so že kazali tisto hrupno veselje, ki je last na pol pijanih ljudi.

Delavci so bili tako zatopljeni v popivanje, da niso opazili Nataše, ko je šla skozi sobo v kuhinjo, v kateri je bila Karina.

Starka je za delavce pripravljala južino. Na krožnik, ki je bil poln olja in kisa, je dajala boljševiske konzerve.

Karanzin je po Šubinovem ukazu pred eno uro prinesel več konzerv in hleb kruha ter je Karini naročil, naj pripravi tovarišem delavcem malico. Šubin se je hotel prikupiti sodrugom iz Jaske, zato je skrbel za njihove želodce. Poslal jim je tudi šest steklenic vina s Krima, ki so si ga rdečkarji že pred malico privoščili.

Karina je Natašo z veseljem sprejela, ker je potrebovala pomoči. Ko je pripravila malico za tovariše delavce, ji je rekla:

»Nesi v sobo južino! Potem pa bova obe nesli južino našim ljudem, ki so na dvorišču.«

Nataša je prej pri prehodu skozi sobo opazila, da so delavci pijani, zaradi tega jo je Karinina želja vznemirila. Pijanih rdečkarjev se je bala, a v kljub temu ni ugovarjala. Molče je vzela podstavek in šla v sobo.

Sodrugji so z veselimi vzkliki sprejeli bogato naložen podstavek, ki ga je Nataša nesla proti mizi. Iz oči jim je sijala požrešnost. V tej komunistični družbi res ni moglo biti drugega veselja, kakor veselje, ki sta ga nudila dobra jed in pijača. Eden izmed njih, človeče rdečih las, pegastega obraza, malih zvijačnih oči, pa je imel drugo poželjenje. Zdelo se je, da se zelo zanima za Natašo. Ko se je deklica ravno poleg njega sklonila na mizo, da bi odložila podstavek, jo je pograbil okrog pasu.

Nataša je vzdrhtela in jezno vzkliknila:

»Pusti me pri miru!«

»He, he, he! Lepa deklica!« se je zarežal rdečelasec. »Komunistični delavec ti izkazuje čast, če te objame, a ti se jeziš!«

Nataša ni odgovorila. Zbrala je moči in se s silo iztrgala iz rdečkarjevega objema. Potem je naglo zbežala v kuhinjo.

Delavci so praskili v smeh. Rogali so se rdečelascu zaradi neuspeha.

»Ivan, nimaš sreče!« ga je posmehljivo potrepjal po rami sosed.

Novice iz domačih krajev

Novi opat samostana trapistov v Rajhenburgu. Dosedanji rajhenburški opat o. Placid Epalle se je odpovedal mestu predstojnika samostana trapistov v Rajhenburgu in je ostal v Franciji, kamor se je napotil lani avgusta, da prisostvuje kakor vsako leto generalnemu kapitulju v Citeaux. Ker je kmalu za tem izbruhnila vojna, je bil tudi kapitelj odložen na nedoločen čas. Dne 20. marca je prejel samostan v Rajhenburgu od opata Epalla pismo, da se odpoveduje opatovanju in bo ostal v Franciji. O. Epalle se je rodil v Franciji leta 1876. Kot 13 leten deček je stopil v samostan trapistov v Rajhenburgu, kjer je bil pozneje 30 let predstojnik. — Dne 6. aprila so izvolili rajhenburški trapisti za predstojnika in opata g. o. Pija Novak. Novi opat se je rodil v trgu Kozje 2. oktobra 1899.

Duhovniške vesti. Umeščen je bil za župnika v Bučah g. Jurij Pribožič, provizorja istotam. — Postavljeni so bili: za provizorja v Črnečah g. Alojzij Drvodl, vikar-pomočnik istotam; za sprovizorja na Pernicah g. Fr. Šmon, provizor na Ojstrici. — Nastavljeni so bili gg.: Jurčak Martin, salezijanski duhovnik na Radni, za II. kaplana v Sevnici ob Dravi; Drevenšek Franc, semeniški duhovnik, za kaplana v Starem trgu; Erjavec Franc, semeniški duhovnik, za kaplana v Rušah; p. Marko Fišer, kapucin, za I. kaplana v Studencih pri Mariboru. — Prestavljeni so bili sledeči gg. kaplani: Videčnik Viljem iz Trbovelj v Artiče z delokrogom III. kaplana v Rajhenburgu; Volasko Adolf iz Rajhenburga v Trbovlje; Zver Štefan iz Konjic v Črensovc; Škraban Janez iz Murske Sobote na Ljubno; Rous Matija iz Črensovc v Mursko Soboto. — Upokojen je bil g. Rozman Jožef, župnik v Črnečah. — Dopust se je dovolil g. Slana Francu, provizorju na Pernicah.

Delavec hudo ponesrečil. Pri novi stavbi v Krekovi ulici v Mariboru se je zgodila v minulem tednu huda nesreča. Pri kopanju temeljev je bil zaposlen med drugimi tudi 41 letni pomožni delavec Peter Lešnik. Nenadoma se je utrgala zemlja in ga podsula. Reveža so prepeljali v bolnišnico z zlomljeno desno roko in poškodovano hrbtenico.

Gonilno jermenje povzročilo delavcu hude poškodbe. V železarni na Muti je zadela zelo huda nesreča 26 letnega delavca Jožefa Bevca od Sv. Križa pri Litiji. Med delom ga je zagrabilo gonilno jermenje in ga pognalo na tla. Pri padcu si je zlomil obe nogi in hudo poškodoval na glavi. Bevca so prepeljali v slovenjgraško bolnišnico.

Mura zahtevala smrtno žrtev. Občina Gor. Radgona je poslala voznika Franca Veberiča iz Črešnjevcev v Soboto po občinsko revo 66 letno viničarko Terezijo Klobasa, da jo pripelje iz tamošnje bolnišnice v pristojno občino. Ko je prispel z revo do broda v Petanjcih, ki obratuje, ker novi most še ni dograjen, se je konj splasil in potisnil voz po mostičku, da je padel v Muro. Konja in voz je deroča Mura zanesla na drugi breg, stara ženica pa je utonila.

Dva hudo ponesrečena se zatekla v celjsko bolnišnico. Antona Podbregarja, 38 letnega posestnikovega sina iz Ojstriške vasi pri Sv. Juriju ob Taboru, je brenil konj in mu zlomil desno nogo v kolenu. — 39 letni posestnik Miha Oblak iz Harja pri Laškem je nakladal steljo. Voz se je prevrnil nanj in mu zlomil desno nogo v gležnju. Poškodovanca sta se zatekla po zdravniško pomoč v celjsko bolnišnico.

Družinski oče utonil na povratku iz vinske kleti. Posestnik Jožef Šenica iz Meniške vasi pri Toplicah na Dolenjskem je šel v svoj vinograd v Straži. Na povratku je radi gumijastih čevljev na opolzki cesti spodrsnil, padel v Krko in utonil. Ker je nosil v košu na hrbtu več steklenic vina, ga je teža potegnila na dno vode. Rajni je zapustil sedem otrok, od katerih so štirje nepreskrbljeni.

Vendar enkrat! Kakor znano, je mariborska bolnišnica veliko premajhna in se bori že leta in leta zaradi pomanjkanja bolniških postelj. Že dve leti stoji v surovem stanju trinadstropni novi paviljon, ki bi naj vsaj nekoliko zboljšal stanje bolnišnice. Ko so paviljon pred dvema letoma pokrili, je delo zapalo ter počivalo, ker ni bilo denarja. Banjska uprava je pravočasno izdelala program za izpopolnitev bolnišnic v Sloveniji in najela večmilijonsko posojilo, katerega najetje pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu finančno ministrstvo iz neznanih vzrokov ni potrdilo. Mariborska mestna občina je neprestano zahtevala dokončanje prepotrebne paviljona in je tozadevno naš ban večkrat posredoval v Beogradu pri finančnem ministru, ki je sedaj vendar dovolil najetje zgoraj omenjenega posojila, od katerega dobi Maribor za dogotovitev paviljona 12 milijonov dinarjev. Z deli bodo kmalu pričeli.

Omejitev obratovanja v mariborski tekstilni industriji. V Mariboru so se posvetovali zadnje dni predstavniki obsežne mariborske tekstilne industrije. V mariborskih tekstilnih

tovarnah je začelo delo zavirati veliko pomanjkanje surovin radi vojne, davčne spremembe in nove obremenitve. Krizo povzroča tudi neprodana zaloga blaga, s katerim so naši trgovci že založeni, ljudje pa ne kupujejo veliko. Radi naštetih vzrokov je bilo sklenjeno, da se obratovanje po mariborskih tekstilnih tovarnah omeji. V primeru ubistvitve dela bi ostalo brez dela in zaslužka 9000 ljudi.

Veljavnost starih kovancev. Stari dinarski novci stopijo iz veljave 20. aprila, stari srebrni kovanci po 20 din prenehajo biti plačilno sredstvo 30. aprila; stari kovanci po 2 din in 50 par pa 16. avgusta. Stari 50 dinarski kovanci, ki so že vzeti iz prometa, se zamenjajo brez odbitka do 16. avgusta pri blagajni Narodne banke in pri državnih finančnih ustanovah.

Vojaške konje v Mariboru pokupili Zagrebčani. Te dni je bila na mariborskem sejmišču dražba vojaških konj. Prodali so 28 konj in 12 mul za 112.860 din. Največ konj so pokupili Zagrebčani.

Še sedaj vidni dokazi letošnje hude in izredno dolge zime. Pri Sv. Lovrencu nad falkskim jezero so začeli hoditi preko zaledenele Drave 23. decembra 1939 in so hodili ter vozili po ledu cele tri mesece. Ob straneh Drave je dosegel led debelost 7 m. Še sedaj je ob bregovih Drave od Fale navzgor na večih mestih ledu za dobre 4 m na debelo.

Ogromno škodo je povzročil zajec v občini Grajena. Občina Grajena pri Ptujju je ugotovila, da so oglodali zajci v letošnji hudi zimi na njenem področju 5252 sadnih drevesc, med katerimi so tudi do 10 let stara. Škoda znaša samo v tej občini 300.000 din.

Pošte v Slovenski krajini. Pri nas je bila prej navada, da so imeli naše pogodbene pošte gostilničarji ali drugi posestniki. Po prevratu se je to sicer začelo malo spreminjati, vendar bi nekateri to še vedno radi obdržali, pa čeprav niso prav nič potrebni tega denarja in ko imamo toliko brezposelnih oseb za pogodbene pošte, ki imajo predpisano izobrazbo, dočim so bili naši prejšnji poštarji brez vsake višje šole. Kake razmere so pri nas, naj navedemo samo en primer. Nek naš gostilničar je bil več let poštar, ki je obenem dober posestnik-kmet. Naša oblast je videla to krivico in mu je pošto odvzela. Seveda je nastal velik halo. Pa nobena prošnja ni nič pomagala. Pošta je pa imela svoj lokal še vedno v poslopju tega gostilničarja, kjer je na žalost še danes. Prišle so zopet parlamentarne volitve in ta gostilničar je podpiral enega kandidata. Ne vemo sicer, ali radi tega ali radi drugega, je bila pošta zopet njemu obljubljena, saj ena višja oseba iz Prekmurja se je na merodajnem mestu za-

»Lepi deklici se ne dopade barva tvojih las in tvoje brade,« ga je podražil drug delavec.

Rdečelasca so pikre besede in smeh tovarišev razdražile. Vstal je in se tolkel po prsih.

»Vkljub vsemu sem večji komunist ko vi vsi!« se je širokoustil.

»Kaj? Kaj?« so užaljeno zavpili tovariši.

Rdečelasce je uvidel, da tovarišev ne sme še bolj razdražiti, zato je hotel stvar obrniti na šalo.

»Seveda sem večji komunist!« je dejal prisiljeno veselo. »Pri meni so še lasje in brada komunistični.«

Sodrugji so se zasmejali in so rdečelasca še dalje dražili.

»Kaj ti pomagajo komunistični lasje in brada, če pa deklica rdečelascev nima rada!«

Rdečelasce je požrl jezo. Samozavestno je pogledal po tovariših in trdo rekel:

»Videl boste, ali nima rada rdečih las! Tako jo bom omehal, da bo sedela pri meni in jedla z nami!«

»To je pa pametna misel!« je pripomnil najmlajši delavec, ki se je tudi začel zanimati za Natašo. »Poklič! deklico!«

Tedaj se je oglašil suh dolgin:

»Niste resni! Pravi komunisti ne smejo vedno misliti na ljubimkanje.«

»Tovariš, ne mislimo na to. Samo povabiti hočemo

eno kmetico, da bo jedla v družbi delavcev, članov komunistične stranke,« je odgovorilo rdečelasce človeče.

»Ivan, pusti nas pri miru s svojo muhavostjo!« se je spet oglašil dolgin. »Preveč krimskega vina si pil in ne veš, kaj delaš.«

Ivan se ni zmenil za tovarišev besede. S trdovratnostjo pijanca je vztrajal pri tem, da uresniči svojo misel. Deklica je lepa in on si je zabil v glavo, da mora sedeti poleg njega.

Odrinil je stol in z negotovimi nogami odkolovratil proti kuhinji. Spremljal ga je smeh tovarišev.

Nataša in Karina sta slišali ves razgovor. Obe sta se tresli od razburjenja in strahu. Pobegniti nista mogli, ker je bil drugi izhod iz kuhinje na taki strani, da bi ju rdečekarji opazili. Tako sta trepetaje čakali na nadaljnji razvoj dogodkov. Karina se je bridko kesala tega, da je prej Natašo poslala v sobo.

Rdečelasce je odprl vrata in se bližal Nataši, ki se je stiskala h Karini.

Nataša ga je ostro pogledala.

Boljševik se je neumno zarežal in dejal:

»Pojdi k nam za mizo!«

»Ne grem!«

»Rečem ti, pridi k nam!«

»Ne grem!«

»Pazi!«

ljudi, ki si s takšnimi majhnimi svetilkami utirajo skozi temo pot domov. Od aprila sem so si pa Nemci pomagali s tem, da so prestavili ure in začno na ta način eno uro zjutraj prej delati, tako da so ljudje kljub povečanemu delovnemu času z nočjo že doma in se jim ni treba v temnih ulicah zaletavati drug v drugega.

Hvala, ki gotovo ni prišla od srca. To se je zgodilo v nekem londonskem restoranu. Njegov lastnik, velik patriot, je nalepil na vrata napis: »Vojaki, mornarji, piloti Njegovega Veličanstva, tukaj lahko za dva šilinga toliko pojedete, kolikor hočete!« Vojaki, mornarji in piloti Njegovega Veličanstva si tega niso dali dvakrat reči. Ali je restavratore zavoljo njihovih obiskov kaj

vzemala za to, da bi pošto dobila žena od tega gostilničarja. Hvala Bogu, je tisto merodajno mesto veliko bolj socialno čuteče, kakor naš višji gospod in do danes pošte še ni dobila gostilničarka, ki gotovo sama ne bi delala na pošti, temveč bi si najela kako brezposelno poštarico za par sto dinarjev, ona bi le jurje spravljala. Sedanja poštarica bi rada šla iz tega lokala, ker je pač tudi neprimerno, da je pošta v istem poslopju kot gostilna, kjer večkrat pijanci razgrajajo in je mirno delo nemogoče. Obenem je pa lokal premajhen in mora imeti poštarica stanovanje drugod. Lokal pa baje tudi ni primeren. Poštarica si je najela lokal drugod, in to popolnoma primeren, kar je priznala tudi občina, ki mora izdajati take izjave. Prošnja je že bila poslana na ravnateljstvo pošte v Ljubljano, pa ni bilo rešitve. Zvedeli smo, da je občina svojo izjavo preklicala in izjavila, da najeti lokal ni primeren za pošto. Prišlo je celo do tožbe, ker poštarica ni hotela plačati starega lokala in le prosila, naj jo pustijo drugam, saj je izjavil tudi zdravstveni referent, da je novi lokal dober. Poštarica je zgubila pravdo in morala plačati tudi 1200 dinarjev odvetniških stroškov. Zdi se nam vse to sumljivo in nepravilno. Zakaj je občina preklicala prvotno izjavo? Ali je še vedno upanje, da se pošta vzame sedanji poštarici? Prosimo višjo oblast, da tu vse preišče in napravi red! Drugače bomo prisiljeni iti na dan z imeni!

Požari

V Slovenski vasi na Kočevskem je vpepeli ogenj hišo, hlev in skedenj družini Trampoš. Zgorela je tudi krava, le svinje so otele. Gasilci so ogenj omejili in preprečili, da se ni razširil na sosedne hiše.

Gozdni požar so doživeli 11. aprila opoldne za Rakovnikom pri Ljubljani. Ogenj je zajel 10.000 kvadr. metrov listnatega in igličastega gozda. Združenim gasilcem se je posrečilo, da so požarno nesrečo udušili.

Dva vloma v eni noči. V noči na 12. april sta bila izvršena v Mariboru dva vloma. Neznanec se je pustil zapreti v frančiškanski samostan. V noči je prebrskal zakristijo, pisarno in izmaknil v kuhinji razne jestvine. Zginilo je tudi eno kolo in fotografski aparat. — Isto noč je neodkrit storilec vlomil v pisarno geometra Bogomirja Ranca v Vetrinjski ulici in je odnesel ročno blagajno z 850 din.

Podlegel zabodljajem napadalec. V mariborski bolnišnici je podlegel sredi minulega tedna poškodbam 26 letni posestnikov sin Kristl Mrak iz Poljčan. Mraka in njegovega strica je napadlo brez vzroka več fantov. Mrak je dobil sedem zabodljajev in mu je napadalec tudi prerezal trebuh.

mного doplačeval, tega ne vemo, rekel ni nobene in vse je šlo dobro. Dokler ni vstopil te dni mlad vojak, ki se je vračal pravkar z manevrov. Vračal se je s pravim volčjim gladom. Priče pripovedujejo, da je naročil dva krožnika juhe, štiri telečje pečenke, 2 porčiji praženega krompirja, tri porčije solate, cel hleb sira in štiri jabolčne torte. Da bi vse to bolje držalo, je popil sedem vrčkov piva. Potem je plačal dva šilinga in odšel. Ob vratih ga je ustavil nesrečni restavratier in mu dejal s tresočim, vendar zbranim glasom: »Hvala vam lepa za obisk, mladi vojak! Če boste kdaj spet hudo lačni, le pridite spet in se pošteno najjete!«

S palico našeno nevesečnega snubca. V juž-

Karina se je nagnila k Nataši in ji na uho zašepetala:

»Pazi, da ga ne izzoveš! Vidiš, pijan je. Bog ve, do kakšne nesreče lahko pride, če ga razdražiš.«

»Kaj si rekla svoji hčerki?« se je rdečkar zadril nad Karino.

»Ni moja hči.«

»To je vseeno, ali je tvoja hči ali ne. V sovjetski republiki ni niti matere niti hčere, tu so samo svobodne žene.«

Nato se je spet obrnil k Nataši.

»Pozivam te, svobodna žena, da prideš k nam svobodnim komunističnim delavcem!«

»Nataša, pojdi za čas k njim!« je polglasno rekla starka. »Drugače se ga ne boš odkrižala.«

»Kaj hočete od mene?« je vprašala Nataša rdečelasca.

Ta se je priliznjeno zarežal.

»Draga, lepa golobičica, vabim te na dobro južino, ki si nam jo prej prinesla.«

Nataša se je še obotavljala. Gledala je na potisnjeni lobanji rdeče lase, zabuhli obraz, umazano, rdečo brado. Polaščal se je je gnus ob misli, da bo morala sedeti poleg tega človeka in v družbi njegovih tovarišev, ki gotovo niso boljši od njega. Vprašujoče jo pogledala Karino. V

Roš **Ure za birmo**
najceneje pri 626
Bureš Franjo
urar in draguljar
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 26

Za 11.800 din pokradenih gonilnih jermenov. V noči v prvi polovici minulega tedna je bila okradena lenarška elektrarna na žagi Maksa Sumana iz Radehove. Vlomilci so se pripeljali na tovornem avtomobilu in so spelali s strojev štiri velike gonilne jermene v vrednosti 11.800 din. Tatovi so onemogočili trgu št. Lenart v Slovenskih goricah za nekaj časa dobavo električnega toka. Plen so odpeljali neznanu kam.

Grad Turniš pri Ptujju opljen. Grad Turniš pri Ptujju je bil v odsotnosti lastnika graščaka Ralfa Lipit obiskan od vlomilca, ki je zaman stikal za denarjem. Storilec je pokradel zlatnine, srebrnine, orožja in razne dragocene starine v skupni vrednosti 30.000 din. Orožniki so odkrili vlomilca v osebi dvajsetletnega zasebnika V. Franca iz Ravnega polja pri Sv. Kungoti na Dravskem polju, ki je rodom iz Češke. Ukradene predmete so našli deloma pri njem, deloma pa jih je že bil vnovčil po raznih krajih.

Nad krojaške mojstre se je spravil. 32 letni Ferdinand Kocuvan iz celjske okolice se izdaja že dalje časa za trgovskega potnika tekstilne tvornice v Zagrebu. Obiskuje podeželske krojače in jim ponuja po nizki ceni blago, za katerega sprejema predplačila, a pošiljk seve potem ni

od nikoder. Pred nedavnim je osleparil več krojaških mojstrov v Mariboru. Nato se je pojavil v Kamniku. Tam je ogoljufal krojača za 1000 din. Iz Kamnika je izginil v Ljubljano in prekanil dva krojača. Orožniki iščejo goljufa po Dolenjskem.

Huda poškodba. V prepiru je bil napaden in nevarno v prsa zaboden 30 letni posestnik Frano Zdolšek iz Dobja pri Dramljah. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Orožnik v ženski preobleki prijel tata koles. Dalje časa se je skrival na Turjanskem vrhu pri Radencih vojaški begunec in drzen tat koles Janez Orgolič. Zasedovan od orožnikov se je znal prav spretno izmakniti aretaciji, ker je že od daleč videl žandarje. Zadnje dni pa je presestnil Orgoliča na njegovem domu orožnik v ženski preobleki, ga premagal, vklestil, nato pa ga odgnal po najbolj prometni cesti do Radencev na postajo. Lastniki koles so si globoko oddahnil, ko so zvedeli, da je Orgolič pod ključem.

Nevaren vlomilec in tat pobegnil iz kaznišnice. Pred nedavnim je pobegnil iz mariborske kaznišnice 38 letni delavec Ivan Rožman iz ljutomerske okolice. Po pobegu si je zbral za zatočišče Dolenjsko, kjer uganja sleparije po župniščih in je opleni župno cerkev v St. Jerneju. Rožman je bil radi cerkvenih tatvin že večkrat kaznovan.

Velika vloma na Gorenjskem. V Kranju so odnesli nočni vlomilci iz trgovine Perčič za 50.000 din dragocene kožuhovine. — V Senčurju pri Kranju je bilo vlomljeno v občinsko pisarno. Storilci so odnesli več tisoč dinarjev gotovine in vložne knjižice, na katerih je vložnih 60.000 din.

Manj žganja — več suhega sadja!

Lani nas je Bog obdaril s prav dobro sadno letino. To hvaležnost smo vrnili drevju sedaj spomladi s temeljitim čiščenjem ter gnojenjem. Ker je bila lani dobra sadna letina, smo letos opazili pri kmetovalcih veliko zanimanje za vzgojo novega sadnega drevja. Naši kmetje so navajeni v jeseni, ko sadje dozori, da ga v pretežni meri predelajo v alkohol (v pijačo, sadjevec). To dejstvo je prav močno zgrešeno. Pomislimo, kako izborna hrana je suho sadje, zlasti za otroke. A v mnogih primerih so naše gospodinje prekomodne za sušenje sadja. Naše stare matere so bile bolj izborne za to delo. Suho sadje, če je pravilno posušeno, se da tudi dobro

prodati. Posebno nam je lani Bog blagoslovil pridelek sliv.

Gospodinje pravijo, da s slivami je preveč križ s sušenjem, ker so precej moštnate. Posušile so jih še kvečjemu malo za fureš ali večjo ohcet. Gospodarji pri tem dejstvu malo zamejšijo z očmi — dobro, bo pa več žganjice. Res, tudi ta je izborna. Vprašanje pa je v tem: ali jo bomo znali prav ceniti, oziroma uporabiti? Na žalost smo v mnogih primerih opazili zlasti še v takih družinah, kjer niso družinske razmere v najboljšem redu, da jim je ravno žganje velik sovražnik v družini. Novo čudo za kakšno zdravilo je že vse slivovica!

Ko pride v družinah kaj navzkriž, pa prava oče ali mati: taka jeza me kolje, moram napraviti »en šluk«. Misleč, da se s tem porvine v hišo blagostanje. Ta nesrečen »šluk« je seveda navadno predobre mere in s tem se sovražstvo še podvoji. Da, v takih primerih ne bo sreče. Sreča je v zmernosti. Sreča, kateri se pravi prava družinska sreča, je tam,

njenih obeh je zagledala tiho prošnjo. Sedaj se je odločila. Počasi je šla proti vratom.

Rdečelasce jo je prijel zmagoslavno za roko in se zasmejal.

»Lepa golobičica, vedel sem, da te bom ukrotil. Le pridi, pridi! Saj bo to častno zate, da boš sedela med komunističnimi delavci!«

Nataša je molčala. Mirno je pustila, da jo je pijanec peljal k mizi.

Trije od petorice, ki so sedeli za mizo, so brezbržno pogledali Natašo. Oni že niso mislili nanjo. S takim ognjem so razpravljali o nekih političnih stvareh, da za njih ženska lepota ni imela čara. To so bili trije postavniki močnejših živcev, ki so se zabavali samo s čitanjem časopisov in se zanimali za napredovanje petletke. Ostala dva, ki sta sedela na isti strani mize ko rdečelasce, pa sta poželjivo gledala Natašo.

Ta dva sta s smehom, namigovanjem in pogledi še bolj ko pijani rdečelasce izdajala svojo pokvarjenost. Nataša sta med seboj napravila prostor. Rdečelasce pa je zahteval, da mora sedeti poleg njega.

Nataša je stala poleg mize. Sklanjala je glavo in drhtela. Njen obraz je zalila rdečica. Ni vedela, kaj naj stori. Na sebi je čutila poželjive poglede. Rdečelasce in tovariša so se suvali, posmehovali in delali nesramne pripombe. Deklica je vsa preplašena pogledala one de-

kjer je mir, in kjer mir, tam Bog. Sreča je torej: pridne delavne roke, dober premislek, krščansko življenje in zaupanje v Boga.

Da bi se pospešilo sušenje sadja, je uprava občine Sv. Križ pri Rogaški Slatini na svoji redni odborovi seji dne 12. marca soglasno sklenila, da se v tekočem letu postavi občinska sadna sušilnica. Sušilnica se namerava postaviti na občinski zemlji v Tržišču. S pomočjo te sušilnice se bo lahko posušilo mnogo več sadja.

Ta korak imenovane občinske uprave je vreden vse pohvale in priporočila tudi drugim občinskim upravam v posnemanje!

dilo, da so pokopališčne uprave odklonile krste iz nadomestne tvarine. V času, ko je treba štediti z lesom, se takšno postopanje ne da braniti. Zato naročam občinskim pokopališčnim upravam, da takšne krste iz nadomestne tvarine sprejemajo za pogrebne svrhe.

Nizozemci molijo: »Vojne nas reši, Gospod!« Posebno vneto so to molitev molili v letošnji spomladi, ko so po stari lepi navadi opravili nočno procesijo v čast presveti Evharistiji. Vpeljana je bila ta procesija v spomin evharističnega čudeža leta 1345. Takrat so našli posvečeno hostijo nedotaknjeno v ognju nekega domačega ognjišča. Na tem kraju so zgradili cerkvice pod imenom »Sveti kraj«. Leta in stoletja so nizozemski katoličani iz vseh delov dežele romali v glavno mesto Nizozemske Amsterdam na »Sveti kraj«. Pozneje so to navado opustili. Leta 1880. pa so se amsterdamski katoličani zopet ojunali in sklenili, da bodo poromali na »Sveti kraj«, in sicer po nekdanji navadi v nočnem času. Od tega leta se to romanje vrši vsako leto, in sicer z rastočim številom udeležencev. Ker je število udeležencev tako naraslo, ne zadostuje samo ena procesija, marveč so vpeljali tri nočne procesije na tri sobotne večere. Letos se je teh nočnih procesij udeležilo nad 100.000 nizozemskih katoličanov. Glavni namen njih molitev je bil: »Vojne nas reši, Gospod!«

Po svetu

Umrl kardinal Verdier. V torek, 9. aprila, je umrl pariški nadškof kardinal Verdier, ki je bil rojen leta 1864. Ime tega kardinala je slovelo daleč preko mej Francije. Njegovo ime se ne bo pozabilo, dokler bo stalo tistih 150 cerkva in kapel, ki so bile zgrajene na njegovo pobudo v okolici Pariza. Radi grajenja cerkva so ga napadali zlasti socialisti in komunisti, češ zakaj gradi Verdier cerkve, ne pa delavskih hiš. Delavci pa so zaupali svojemu kardinalu, ker so vedeli, da bije v prsih tega duhovnika srce, ki je polno ljubezni do delavstva, dočim je v srcih socialističnih voditeljev sama sebičnost. Kardinal Verdier je bil tudi velik prijatelj Čehov in drugih Slovanov.

Stališče švedske po zasledbi Danske in izbruhu vojne med Nemčijo in Norveško. Nemška vlada je poslala švedski vladi 9. aprila spomenico, v kateri je zahtevala pojasnilo, kakšno stališče bo zavzela švedska vlada glede ukrepov, ki jih je storila Nemčija na Danskem in Norveškem. Na to spomenico je švedska vlada takoj odgovorila, da se bo točno držala politike nevtralnosti in da ne bo ukrenila nobenih korakov, ki bi bili naperjeni proti nemškim ukrepom na Danskem in Norveškem. Dalje je izjavila švedska vlada, da se bo ogibala vsega, kar bi lahko dalo povod za zapletljive z Nemčijo. Švedsko vojaško poveljstvo je poslalo ojačenja vojske v južni kakor v severni del države. Na švedskem je stopila v veljavo pripravljenost proti letalskim napadom, izvršene so bile vse priprave za odreditve zatamnitive v primeru potrebe in švedska pristanišča so bila zavarovana z minami.

Vojne priprave Italije. Italija si prizadeva na vso moč, da bi čim bolj dvignila svoje vojne sile in da bi bila njena vojna organizacija izvedena od vseh podrobnosti. V minulem tednu je bila odrejena v 48 urah mobilizacija petih letnikov. Gre za vpoklic rezervistov med 26. in 38. letom.

Ukrepi Amerike v korist zaveznikov. Vlada Združenih ameriških držav je storila važne korake, s katerimi hoče podpreti zaveznike z ozirom na sedanji položaj v Skandinaviji.

1. Enako kakor v Franciji in Angliji je tudi v Zedinjenih državah zasežena in zaprta vsa danska imovina, da bi ne prešla v nemške roke. 2. Danski poslanik v ameriški prestolnici v Washingtonu bo še ostal dalje na svojem mestu, ker se je upri sprejemati nemške ukaze. Ta ukrep pomeni, da Amerika ne prizna nemškega pokroviteljstva nad Dansko. 3. Ameriška vlada je osvojila stališče o nevojskovanju med Norveško in Nemčijo. Radi tega ne velja za Norveško ameriški nevtralnostni dostavek »kupi in odpelji«. Tako bo lahko Norveška nakupovala v Ameriki vojne potrebščine za obrambo domovine na kredit.

Krst iz lesa ni več dovolj v Nemčiji. Zato so začeli krste izdelovati iz nadomestnih tvarin. Ker so se nekatere pokopališčne uprave branile sprejeti takšne krste, je notranji minister izdal to uredbo: »Večkrat se je dogo-

Moč, bogastvo in kulturnost skandinavskih držav

Na zemljevidu, katerega objavljamo v današnji številki, je označeno z mastnimi številkami in črtami število prebivalstva skandinavskih držav.

Naše čitatelje bo sigurno zanimala vojaška moč, naravno ter zemeljsko bogastvo in visoka kulturnost treh severnih držav, katerim hoče dati Nemčija svoje »varstvo« ter »zaščito«.

Danska

Danska je po površini najmanjša od treh skandinavskih kraljevin, a je najbolj gosto naseljena. Na površini 42.931 kvadratnih kilometrov (kakor Švica) živi udobno 87 prebivalcev na 1 kvadratnem kilometru. Od Dancev je bilo po petmesečni vežbi v aktivni vojaški službi 4000—26.000 mož. V primeru vojne bi bila Danska lahko vpoklicala 150.000 mož.

Danska nedomerna vojna mornarica ima 20.000 ton ladij in 150 letal.

Deželi vlada 70 letni kralj Kristijan X. —

Glavno mesto Kodaň (Köbenhavn) ima 860 tisoč prebivalcev.

Kraljevina Danska obstoji v glavnem iz polotoka Jütland in 600 otokov. K njej spada tudi veliki severni otok Islandija in deli večno zaledenele severnoameriške Grönlandije.

Danska je pokrajina svetovno znanega poljedelstva in živinoreje. Vsak naobražen kmet poseduje najmanj 10—15 krav. V deželi je prašičev 3.380.000 in prideta na vsakega Danca 2. Iz Danske izvažajo znamenito maslo, mesne izdelke in predvsem svinjsko mast, ki tvori 30% danskega izvoza. Danska je znana tudi po svojem vrtnarstvu. Pač pa manjkata Danecem premog in železna ruda.

Danski kmet je premožen in strogo organiziran v blagovnih in kreditnih zadrugah.

Norveška

Norveška obsega 322.000 kvadratnih kilometrov (je za 75.000 kv. kilometrov večja od Jugoslavije), a biva le 9 prebivalcev na 1 kvadratni kilometri.

lavce, ki so politizirali. Iz njenih oči je zrla prošnja, toda oni se niso zmenili zanjo. Za njih je pomenila politika vse, za vse drugo so bili slepi in gluhi.

Rdečelasec je nekaj časa čakal na to, da se bo Nataša sama vsedla. Ko pa se deklica ni zganila, jo je prijel za roko in potegnil k stolu, ki je bil zanjo pripravljen.

»Sedi, golobičica moja!« se ji je odurno režal. »Nič se ne boj! Rdeči delavci smo fini ljudje.«

Nataša je uvidela, da se ne bo rešila vsiljivca, zaradi tega je sedla.

Rdečelasec jo je še dalje mučil. Na krožnik je nametal kose kruha in mesa. Krožnik je postavil pred njo in rekel:

»Golobica moja, jej! Rdečelasci komunist je dobro srčen in ti privošči, da se naješ!«

»Hvala lepa, ne bom jedla! Nisem lačna,« je odkimala Nataša.

Trije lopovi so se zarežali. Rdečelasec je vzkliknil:

»Kmetica, pa ni lačna! Glej čudež! Kako to? Saj vendar nenehoma vpijete, da stradate! Ali je torej tisto vpitje laž, ali pa ti lažeš, ko praviš, da nisi lačna? Vzemi in jej!«

Nataša je povešala glavo in molčala. Tresla se je ko jagnje, ki je zašlo med volkove

Rdečelasec je postajal nestrpen.

»Kaj čakaš?« je vprašal osorno.

»Ali te je morda strah jesti in piti z nami?« jo je vprašal drugi.

Ivan je zgrabil njeno desnico in jo dvignil proti krožniku.

Nataša je zamahnila z roko in jo hotela iztrgati.

»Pusti me!« je vzkliknila.

Eden izmed onih, ki so politizirali, je sedaj jezno udaril po mizi in zavpil nad rdečelascem:

»Ali nam boš dal mir s svojimi neumnostmi! Pusti to ženšče, naj gre!«

Ta se ni zmenil za tovariševe besede. V glavo si je vtepel, da Nataša mora jesti in od tega sklepa se ni dal odvrniti. Eno roko je ovil okrog Natašinega vratu, z drugo pa je pograbil kos kruha in ga je hotel strpati v njena usta. Tovariša sta se smejala.

V tem trenutku je stopil v sobo Fedor. Nataša ga je opazila in mu zaklicala:

»Fedor, brani me! Reši me!«

Rdečelasec se je obrnil proti mladeniču in mu grozeč rekel:

»Ne drzni se približati, kmečki pes!«

Fedor je zardel od jeze. Stisnil je pesti in skočil proti rdečelascu.

»Pusti deklico!« je zavpil nad njim.

ni Španiji imajo zanimiv način, da se rešijo nevsječnega snubca. Mladenič, ki si poželi deklet, mora tri dni zaporedoma obiskati nevestine starše. Ko pride tretjič v hišo, mora »nevede« pozabiti v veži svojo palico. Ko pride zaljubljenec prihodnje dni spet na dekletov dom, ga ali spuste v hišo, kjer mu ob ljubeznivem snubljenju vrnejo palico v znak, da sprejemajo njegovo ponudbo, v nasprotnem primeru pa mu pripravijo pot po stopnicah s tem, da ga že pri oknu naženejo in vržejo za njim njegovo »pozabljeno« palico...

Bogastvo angleške letalske knjižnice. Največjo letalsko knjižnico ima londonsko zrakoplovno ministrstvo. Obsega okoli 20.000 knjig in nad 50 tisoč rokopisov. Prvi ro-

kilometru. Norveška vojaška dolžnost znaša 150 dni. Aktivna armada šteje 18.000 do 30.000 mož, v primeru vojne pa pokliče lahko kralj pod orožje 110.000 mož.

Norveška vojna mornarica ima 25.000 ton ladij in 250 letal.

Glavno mesto od 68 letnega kralja Hakona VII. vladane kraljevine, Oslo, šteje 330 tisoč prebivalcev, drugo je Bergen 110.000 prebivalcev, Trondheim 60.000, Stavanger 50 tisoč prebivalcev.

Norveška je zelo bogata na železni rudi, velike so njene zaloge žvepla in bakra, manjše količine cinka, svinca, nikla, srebra in drugih rudnin.

Norveška nima premogovnikov, pač pa ji daje proti severnemu tečaju ležeče otočje Spitzbergi letno 400.000 ton premoga.

Svedska

Svedska ima 449.000 kvadr. kilometrov površine, je manjša od Nemčije brez Avstrije, a pride le 15 prebivalcev na 1 kvadr. kilometer. Na Švedskem je splošna vojaška dolžnost od 20. do 45. leta in traja službovanje 5-9 mesecev. Aktivna vojska šteje 35.000 mož, ki se pa lahko dvigne v primeru vojne na 400 tisoč mož.

Svedska vojna mornarica ima 100.000 ton in okoli 600 letal.

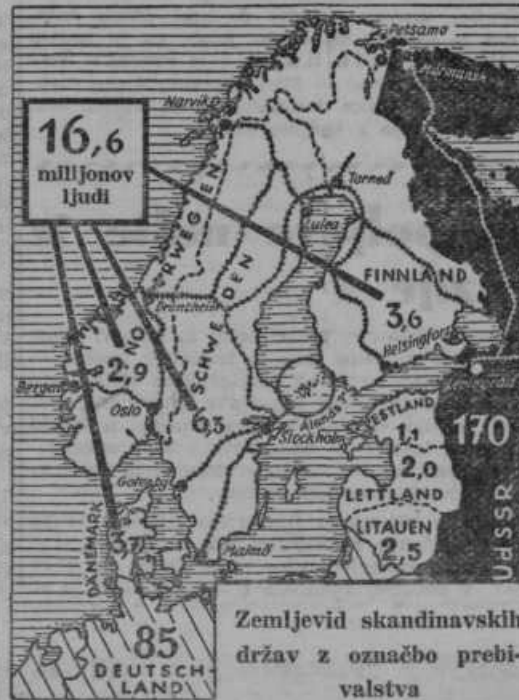
V prestolnem mestu Stockholmu s 550.000 prebivalci vlada 82 letni kralj Gustav V. Za Stockholmom sta največji mesti Göteborg 270.000 in Malmö s 145.000 prebivalci.

Svedska slovi po svojih zemeljskih zakladih in izvažata letno 11.000.000 ton železne rude, mnogo žvepla, premoga, svinca in bakra.

Poljedelstvo vrše švedski toliko, da ji ni treba uvažati živeža, pač pa izvažata živino, mast, maslo, volno, lan in zelo mnogo lesa.

Veroizpoved, kulturnost in miroljubnost

Skandinavci so po veri globoko verni protestanti, le po mestih bivajo katoličani. Po vsem svetu je znan njihov vzorni socialni red,

Zemljevid skandinavskih držav z označbo prebivalstva

politična in kulturna zgodovina. Njih književnost je prevedena v vse kulturne jezike. Vse tri države so zglede dolgoletne miroljubnosti. Radi kratko označenih vrlin treh skandinavskih narodov je napad na njih samostojnost odjeknil po vsem svetu in bo rodil dalekosežne posledice.

Kratke tedenske novice

Velikanska povodecaj v Vojvodini in še južnejših delov naše države je povzročila 30 milijonov dinarjev škode. V Novem Sadu je 20.000 ljudi brez strehe.

Mejo na Brennerju je določil Bog, je rekel Mussolini tirolskim kmetom, ki se niso izjavili za preselitev v Nemčijo. Meja na Brennerju ne deli Italije in Nemčije, ampak ju spaja.

Nemčija je zasedla po angleškem mnenju Dansko, da izpopolni svoje zaloge živil, ki so se zadnji čas precej razredčile. Zaradi blokade zaveznikov pa bo po mnenju Angležev ostala Nemčija brez tistih proizvodov, katere je Danska uvažala iz čezmorskih držav in jih potem dalje prodajala Nemcem.

Razglas danske vlade po zasedbi konča z besedami: »Bog čuvaj Dansko!«

Po zasedbi je sestavljal danski ministrski predsednik Stauning vlado po želji Nemcev. Nova vlada je sprejela nemške pogoje z zahtevo, da se izvrši zasedba danskih krajev obzirn.

Na Danskem so Nemci takoj po zasedbi uvedli karte na živež. Prav tako v zasedenih delih Norveške. Mleko smejo dobivati samo dojenčki.

Ameriške dolgoročne investicije (naložitve) znašajo na Norveškem 92, na Danskem 103 in na Švedskem 26 milijonov dolarjev.

Skoro vse danske trgovske ladje, ki so se nahajale na morju, so se po zasedbi Danske zatekle v angleške luke.

Svedska vlada je pozvala vse svoje trgovske ladje, ki se nahajajo na morju, da se ne vračajo zaenkrat na Švedsko. Švedska trgovska mornarica ima ladij za en milijon ton.

Rusi so po dogovoru s Finsko prejšnji teden izpraznili mesto Petsamo na severu Finske.

Stalinovo glasilo »Izvestja« piše, da za male narode ne velja pravilo svobodnega življenja, kadar ovirajo velike narode pri zavarovanju njihovega obstoja.

Belgija in Nizozemska sta ukrenili vse potrebno, da bi bili zavarovani pred kakršnimi presečenji.

Kancelar Hitler je podelil visok nemški red podpredsedniku naše vlade in voditelju Hrvatov dr. Vladku Mačku.

Jugoslavija je premagala Nemčijo. Na nogometni tekmi v nedeljo na Dunaju je pred 50.000 gledalci jugoslovansko nogometno moštvo premagalo izbrano nemško enajstorico z 2 proti 1. Nemci pravijo: veliko presenečenje!

Na oltarjih sv. Andreja Bobole na Poljskem je prepovedano opravljati sv. maše. Od mučenika Bobole izhaja prerokovanje, da bo zaslužena Poljska zopet vstala.

SMARNICE ZA LETO 1940

Letošnje šmarnice »Mati dobrega Pastirja«, ki jih je spisal g. Fr. Schreiner, župnik v pokouju, so posvečene materam slovenskih duhovnikov — so že izšle! Naročite jih pravočasno v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Organist na Ptujski gori umrl. Žalostno so zapeli zvonovi, ko so nam naznanjali smrt našega drugega organista, domačina Janka Mohorko. Komaj v 32. letu mu je jetika pretrgala nit življenja. Vsa župnija žaluje za njim. Kako je bil priljubljen pri faranih, je pokazal njegov pogreb. Domači g. župnik p. Konstantin se je ob grobu poslovil v imenu vseh z ganljivimi besedami, tako da nobeno oko ni bilo suho. Pevci so mu na rojstnem domu, pred cerkvijo in na pokopališču zapeli. Rajni naj počiva v miru — žaljuočim pa naše sožalje!

Smrt vzornega očeta. V Razvanju pri Mariboru je umrl 27. marca Anton Stante, nekdanji posestnik pri Sv. Lovrencu pod Prožnom pri Celju, p. d. Martincl. Zadnja leta je pre-

živel pri svojem sinu Martincl Jožetu, mizarju v Razvanju. Vzgojil je šest sinov in hčerko v strogo krščanskem duhu, kateri zavzemajo danes odlična mesta. Bil je zelo priljubljen, kar je dokazal pogreb rajnega na pokopališču Razvanje. Dobri Bog mu bodi bogat plačnik za njegova dela! — Svojcem naše sožalje!

Dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja« umrl. V Šikolah pri Cirkovcah je zatisnil oči Valentin Medved, dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja« in trden krščanski mož. Komaj je že čakal toplega in zdravje dajajočega sonca, da bi si ogrel izmučeno in izčrpano telo, toda na predvečer prvega petka meseca aprila je šel po plačilo k Bogu v starosti 75 let. Smrt mu je bila lahka ob zavesti, da je dobro vzgojil svojih osem

kopisi datirajo iz leta 1884. So neprecenljive vrednosti za proučevanje razvoja letalstva. Letalsko ministertvo ima tudi poseben oddelek za tajne akte, ki je tako dragocen in važen za angleško narodno obrambo, da so ga od začetka vojne s posebno vojaško stražo spravili na varno nekam v notranjost. Tu so tudi poročila prvih angleških vojnih pilotov iz zadnje svetovne vojne, ki so pisana bolj zanimivo kakor marsikateri kriminalni roman.

Angleški Stalin. Londonski časopis pišejo o čudnem naključju imena, ki ga nosi nek vojak angleške armade, doma iz Lincolnshira. Je čistokrven Anglež, ime pa zelo nerodno, namreč Jožef Stalin, ki je vse prej, kakor pa priljubljeno. Ta neuradni »pri-

»Ha, ha, ha!« se je ta zarežal. »Kaj si rekel? Kaj hočeš? Le pri...«

Dalje ni mogel govoriti, ker ga je Fedor medtem zgrabil za grlo in ga tako stisnil, da mu je dih zastal. Njegove roke so izpustile Natašo.

To se je tako naglo odigralo, da se ostali rdečkarji v prvih trenutkih niso zavedli, za kaj gre. Ko pa so videli, da rdečelasca mladenič stiska za grlo in ga trese ko kako ščene, so vstali in obkolili Fedorja in svojega tovariša.

»Nataša, beži!« je zaklical Fedor, ne da bi izpustil rdečkarja.

Nataša je bežala proti vratom, ki so se odpirala na dvorišče. Pri vratih se je ustavila, da bi videla, kaj se bo zgodilo s Fedorjem.

Petorica je medtem navalila na Fedorja. Divje so ga tolkli s pestmi, ga lovili za grlo, roke in noge. Fedor se jih je nekaj časa otepal, toda njegove moči so vse bolj pešale.

Borba je bila za Fedorja brezupna. Sicer se je še junaško branil, toda jasno je bilo, da bo zdaj-zdaj omagal.

»Ivan, daj mi nož, da spustim kri temu psu!« je zavpil eden izmed boljševikov.

Rdečelasce je ležal na tleh in Fedor je klečal na

njegovih prsih. Roke pa je imel proste. Iz žepa je potegnil precej velik žepni nož.

Ko je Nataša slišala besedo nož, je zbežala na dvorišče. Ljudje so sedeli in ležali. Eni so dremali, drugi so se pogovarjali. Nataša je dvignila roke proti nebu in zavpila:

»Na pomoč! Na pomoč! Boljševiki so napadli Fedorja in ga hočejo ubiti! Tam v sobi so!«

Natašin obupni klic je silno odjeknil in segel v najtemnejše globine kmetskih duš. V ljudeh je vse zadrželo: mišice, misli in jeza. Petdeset ljudi je poskočilo. Vsi so hiteli proti hiši. Iz njihovih prsi se je izvil krik, ki so ga dolga leta dušili:

»Vstaja! Vstaja!«

Možje so z zaletom vdrli v sobo.

»Vstaja! Vstaja!« je zaklical Fedor.

Rdečkarji so ga pritisnili k mizi in se stiskali okrog njega. Eden ga je davil. Drugi mu je mašil usta. Tega je Fedor tako vgriznil v roko, da je divje zavpil. Drugi pa so ga trdo držali za roke in noge. Ivanov nož, ki ga je stiskala močna roka, pa je iskal mesto, kjer bi se zasadi v mladeničevo telo.

Kmetje so se zagnali proti rdečkarjam. Ko so ti z gledali razburjeno množico, so izpustili svojo žrtev. Razkropili so se in iskali izhod ko podgane, ko pri brodolomu voda vdira v ladjo. Eden izmed njih je zakričal:

(Dalje sledi)